

Председник Пољске Анџеј Дуда поручио је да Европска унија не може да одлучује о пољском правосуђу, јер те надлежности Пољска није пренела на Брисел када се учлањивала 2004. године.

Он је то рекао поводом нове казне од милион евра дневно од Суда правде ЕУ зато што власти нису обуставиле контроверзно дисциплиновање пољских судија.

„Тамо где смо пристали да пренесемо као надлежност на ЕУ, ту ЕУ може да одлучује о нашим питањима. Међутим, у областима где надлежности нисмо делегирани, у тим питањима одлучујемо сами о себи“, казао је поводом драконске казне у интервјуу државној пољској телевизији ТВП председник Дуда.

Ово је већ друга одлука Суда правде ЕУ о казни коју је пољска влада конзервативне странке Право и Правда одлучила да игнорише и казну не плаћа, пошто је прво недавно одбила да плаћа казну од пола милиона евра дневно зато што није извршила привремену меру да обустави експлоатацију лигнита у руднику Туров, док се не договори о еколошким последицама проширења тог рудника са суседном Чешком.

Суд ЕУ у Луксембургу удовољио је у среду захтеву Европске комисије да казни новчано Пољску зато што је игнорисала привремене мере тог суда и пресуду из средине јула, у

којој је пољским властима наређено да замрзну кажњавање судија по реформисаном систему у пољском Врховном суду, пре свега рад новог Дисциплинског одељења тог суда.

Суд правде, одлучујући о привременој мери и касније о самој реформи, упозорио је да судије за Дисциплинско одељење бира Национални судијски савет, а његове чланове изабрао је пољски парламент уз велики утицај председника Пољске Анџеја Дуде, док су раније о саставу тог нацорног тела одлучивале и саме судије.

Пољска реформа правосуђа увела је претњу дисциплинских казни и за сам садржај пресуда, што по оцени Суда ЕУ значи да то могу да злоупотребе политичари да контролишу какве ће пресуде пољске судије доносити и тиме се ремети цео правни систем ЕУ, где се признају пресуде националних судова који су истовремено и судови Уније.

„Пуно је узрока тог сукоба (Пољске и ЕУ), али као што се види уз велике разлике у ставовима има ту и пуно лажи, што тешко да можемо да прихватимо. Рекао сам председнику Макрону да ту има много лажи о томе шта се дешава у Пољској и о Пољској и то ме брине“, казао је Дуда, који је интервју ТВП дао у Паризу после разговора са француским председником Емануелом Макроном.

Председник Дуда је казао да Пољска мора да размотри шта да ради са тим казнама за непоштовање одлука Суда ЕУ, док је заменик министра правде Себастијан Калета казао да Пољска неће плаћати те казне и оптужио Брисел да гази своје властите вредности, признаје само силу као аргумент и уценама и претњама тера чланице на послушност.

„У светлу недавне пресуде Уставног суда Пољске, та казна не може да се плаћа јер би то било кршење пољског Устава. Нема законске могућности да је платимо“, поручио је Калета на Твитеру.

Заменик председника Сејма, пољског парламента, Ришард Терлецки подсетио је да Пољска још није платила ниједну такву казну од Суда ЕУ.

„Страшно како паничите. Још нисмо платили ниједну казну. Можда ће се Европа и повући од те идеје да укинемо Дисциплинско одељење Врховног суда. Предлог закона о укидању Дисциплинског одељења је спреман. Мало каснимо, али не претерујмо, прошло је свега неколико недеља“, казао је новинарима у Сејму Терлецки.

Лидер владајуће странке Право и Правда Јарослав Качињски најавио је у августу да би Пољска могла да попусти и да ће укинути контроверзно Дисциплинско одељење. Међутим, како сазнаје пољски лист Газета виборча, премијер Матеуш Моравјецки је током недавног самита ЕУ у Бриселу иза затворених врата признао да је сада проблем у томе што Право и Правда не може да обезбеди већину за укидање контроверзног дисциплиновања судија прође у парламенту.

Главни идејни творци контроверзне реформе правосуђа, мањи коалициони партнер у влади, странка Солидарна Пољска министра правде и генералног тужиоца Збигњева Жобра, спремна је, према незваничним сазнањима Газете виборче, да пристане на укидање контроверзног одељења Врховног суда, али само ако заузврат добије одрешене руке за радикалну реформу судова свих нивоа која би тек поштрила оптужбе из ЕУ и САД да правосуђе у Пољској зависи од воље владајућих политичара.

Пољска не може да избегне плаћање казни по пресудама Суда ЕУ зато што ако их не плати, Брисел ће за толико смањити средства која су Пољској одобрена у вишегодишњем буџету Уније.

(Бета)